

MEDIA GROUP

Medietilsynet
Nygata 4,
1607 Fredrikstad

Oslo, 26.03.2019

Sendt per epost til:

post@medietilsynet.no,
robin.foyen@medietilsynet.no

Innspill til Medietilsynet i forbindelse med FM-utredningen

Vi viser til Medietilsynets invitasjon til å gi innspill knyttet til en mulig forlengelse på FM for norske lokalradioer. Bauer Media takker for anledningen til å fremme sine synspunkter og vurderinger i sakens anledning.

Innledning

Digitalisering av radio ble nøye utredet i flere faser, og Stortinget anerkjente at radio på vedtakstidspunkt i 2011 var den eneste mediekanalen som i praksis ikke var fulldigitalisert. Det var bred politisk enighet om at det var behov for en aktørstyrt overgang til digital radio, noe som blant annet kommer til uttrykk i Meld. St. 8 (2010–2011) «Digitalisering av radiomediet».

Stortinget anerkjente at digitalisering innebærer fordeler for både lytterne og myndighetene, siden FM-nettet ikke hadde potensial for verken flere kanaler eller nye tjenester. I tillegg ville det kreve betydelige investeringer i vedlikehold og oppgraderinger dersom man så for seg like omfattende bruk fra 2014 og fremover. Stortinget ønsket derfor aktivt å stimulere digitaliseringsprosessen ved å lage en plan for overgangen.

Et bredt flertall på Stortinget mente også at det var gunstig å fastsette en dato for avvikling av FM-sendinger slik at aktørene ble stimulert til å investere mer i utbyggingen av DAB-nettet. Stortinget fastsatte gjennom Meld. St. 24 (2014–2015) at de nasjonale kanalene hadde innfridd kravene fra Meld. St. 8 som gjorde at FM kunne slukkes i 2017. Samtidig fikk de fleste lokalradioer en direkte videreføring av sine konsesjoner i fem år fra 1. januar 2017 til utgangen av 2021. I samband med vedtaket ble også konsesjonskravene for lokalradioer på FM liberalisert gjennom oppheving av blant annet innholdsforpliktelser, samt forbudet mot sam- og videresending utenfor de største byene. Det ble øremerket

MEDIA GROUP

statlig støtte til lokalradioer for overgang til DAB i god tid før en forlengelse av FM- konsesjonene ble gitt.

Alt dette var tiltak som skulle oppmuntre til og lette overgangen fra FM til DAB for lokalradioer.

Bauer Media (tidligere SBS Radio) valgte å delta i det aktørstyrte fellesløftet for digitalisering av radiomediet i Norge, sammen med P4 og NRK. Av disse er Bauer Media minst, og vi er derfor den aktøren som relativt sett har tatt det største løftet. Det gjorde vi i antagelse om klare rammer og politisk forutsigbarhet.

Dagens situasjon

Alle kriteriene som Stortinget satt for digitalisering av radiomediet – inkludert frekvenskapasitet og støtteordninger for overgang – er blitt oppfylt. Slukkeplanen har likevel ikke blitt gjennomført slik Stortinget intenderte. En viktig forutsetning for at Bauer Media tok en del av den økonomiske digitaldugnaden, var at de kommersielle kanalene i storbyene skulle slukke sine FM-sendinger samme dag som de nasjonale, slik Stortinget også vedtok at de skulle. Dette har ikke blitt håndhevet og har dermed ikke skjedd, noe som har ført til at enkelte store aktører kan drive på FM-nettet og konkurrere på et annet annonsemarked enn de aktørene som faktisk har båret kostnadene av digitaliseringen som også disse aktørene vil nyte godt av. Det er problematisk, siden de store investeringskostnadene blant annet Bauer Media har tatt på seg innebar en antatt forutsigbarhet som ikke har vist seg ennå.

Utredningen om en videre forlengelse av lokalradioers tilstedeværelse på FM-båndet er en ytterligere uthuling av de forutsetninger som lå til grunn for vår digitalisatsing. Den skaper økt usikkerhet om myndighetenes evne og gjennomføringsvilje av den digitaliseringen Stortinget har vedtatt. Dette fører igjen til at overgangen forsinkes ytterligere fordi de nåværende aktørene på FM-nettet ikke har en endelig og utvetydig avviklingsdato som ett nødvendig insitament for å forlate FM-tilværelsen.

Bør lokalradio få anledning til å fortsette på FM etter 2021?

Når høringsfristen går ut, er man ennå ikke halvveis i den femårsperioden Stortinget har fastsatt som overgangsperiode for digitalisering av norske lokalradioer. Det betyr at lokalradioene både har hatt god tid og fortsatt har god tid til å innrette seg etter den tidsplanen Stortinget har fastsatt.

Det minnes om at departementet – basert på innspillene fra særlig Medietilsynet og Nkom – i Meld. St. 24 (2014-2015) foreslo å forlenge lokalradiokonsesjonene med fem år, og ikke tre år som opprinnelig foreslått. Medietilsynets begrunnelse for å forlenge konsesjonene med fem år var nettopp begrunnet med at «disse radioene [...] skal få noe mer tid til å se an den teknologiske utviklingen og tilpasse seg et teknologiskifte», mens Nkom understreket at «[d]ersom konsesjonene/tillatelsene forlenges med bare noen få år, vil dette også være et incitament for aktører som opererer på FM-båndet til å ta i bruk en digital plattform».

I St. Meld 24 (2014-2015) understreket man videre blant annet følgende argument for å forlenge konsesjonene:

Det vil vere lite tenleg om lokalradioaktørane skal bruke ressursar på ei ny konsesjonsrunde for analog kringkasting samtidig med at bransjen elles blir digitalisert. Lokalradiobrandsjen bør heller bruke desse ressursane på digitalisering»

Hvis lokalradioene ytterligere får utsatt overgangen til ny plattform, minsker initiativet til å gjøre de nødvendige omstillingene. Da blir ikke regjeringens intensjon på dette punktet oppfylt.

Siden Stortinget fattet vedtaket, har det ikke skjedd forandringer i grunnsituasjonen som tilsier behov for en utvidet tidsramme for digitalisering.

- Det er tilrettelagt for lokale DAB-nett gjennom 37-region planen, her er det tilstrekkelig kapasitet til alle lokalradioer som ønsker en vellykket overgang. Kapasitet er derfor ikke til hinder for at lokalradioer kan digitaliseres innen utgangen av 2021. Det er heller ikke knyttet krav til disse konsesjonene som de nasjonale kanalene har.
- Målinger TNS/Kantar jevnlig foretar blant norske lokalradiolyttere, viser at flere lytter til lokalradio ukentlig på DAB enn på FM, og at over halvparten av lytterne allerede lytter på sin lokalradio på DAB.

Plattform brukt til lytting på lokalradio

Spørsmål: [Til de som lytter ukentlig på lokalradio] Når du lytter til lokalradio, lyttet du via DAB, FM, internett, mobil eller andre måter?

- Det finnes en velfungerende støtteordning tilgjengelig for digitalisering av lokalradioer. Ifølge Medietilsynets egen oversikt er det i årene 2016-2018 innvilget 158 søknader om støtte til slike formål, for tilsammen 40 250 000 kroner.

Med bakgrunn i dette, er det ingen tungtveiende hensyn til lyttere eller til lokalradioene selv som tilsier behovet for en ytterligere frist. I tillegg vil en ytterligere frist for overgang til det digitale for lokalradioer hindre den lytterovergangen til digitalradio som var blant forutsetningene da Bauer Media tok sin investeringsbeslutning om å delta i utbyggingen av det digitale radionettet.

Det er derfor ikke behov for ytterligere utsettelse av overgangen fra FM til digitale plattformer, og norske lokalradioer bør ikke få fortsette på FM etter 2021.

En ytterligere forlengelse av lokalradiokonsesjonene utover 2021 vil videre være i strid med gjeldende ekomregelverk og EØS-avtalen.

Etter ekomloven skal frekvenstillatelser når disse utløper som hovedregel lyses ut på nytt, ikke forlenges ved direktetildeling. Dette innebærer at alle interessenter skal inviteres til å søke om tillatelsene og at tildeling skal skje etter en konkurransebasert prosedyre som oppfyller visse kriterier for utvelgelse.

Forlengelse av frekvenstillatelser gjennom direktetildeling kan etter ekomloven og lovens forarbeider bare skje dersom særlige allmenne hensyn, herunder hensynet til allmennkringkasting, tilsier det på bakgrunn av de konkrete

MEDIA GROUP

omstendighetene i saken. Dette utgjør et snevert unntak fra hovedregelen om utlysning, og gir etter Bauer Medias oppfatning ikke grunnlag for å forlenge distribusjon av lokalradio på FM etter 2021.

I alle tilfelle vil en forlengelse av frekvenstillatelsene utover 2021 gå lenger enn det som er nødvendig for å oppnå Stortingets uttalte formål om en tilrettelagt digitalisering av lokalradiomediet, og dermed være i strid med EØS-rettslige krav til nødvendighet. Bauer Media bemerker at nødvendigheten av en forlengelse allerede ble vurdert i Meld. St. 24 (2014 – 2015).

Som påpekt i Meld. St. 24 (2014-2015) oppstiller EØS-reglene et nødvendighetskrav. Departementet konkluderte den gang med at en utfasingsperiode på fem år, dvs. ut 2021, for lokalradio på FM var nødvendig og tilstrekkelig for å sikre en overgang til DAB, og dermed ikke i strid med EØS-avtalen. En forlengelse av frekvenstillatelsene utover 2021 vil imidlertid gå betydelig lenger enn det som er nødvendig for å oppnå Stortingets uttalte formål om en tilrettelagt digitalisering av lokalradiomediet. Ytterligere forlengelser av lokalradiokonsesjonene vil derfor være i strid med det EØS-rettslige krav til nødvendighet. Særlig gjelder dette når det fortsatt er to år og åtte måneder igjen av den opprinnelige forlengelsesperioden ut 2021.

På bakgrunn av dette anser vi i utgangspunktet Medietilsynets to andre spørsmål som overflødige.

Med vennlig hilsen.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Lasse Kokvik".

Lasse Kokvik
CEO og Ansvarlig Redaktør – Bauer Media AS